7/6501

T.C.
TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B17 0 APK 0 08 –681–10195–
Konu: Soru Önergesi

ANKARA
02.04.2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/6501

İLGİ: TBMM Başkanlığı, Genel Sekreterliği, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 22 Mart 2002 tarih ve 13999 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'nın av turizmine ilişkin olarak vermiş olduğu soru önergesine istinaden hazırlanan Bakanlığımız cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa TAŞAR
Bakan

EK: 3

Türkiye

İsmet İnönü Bulvarı No : 5 Kat : 2 06100 Emek-ANKARA Tel : (90-312) 223 76 43 - 221 38 90 Fax : 212 85 93
E-mail : apkk@turizm.gov.tr Web Site : www.turizm.gov.tr

7/6501

SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSA UZUNKAYA'NIN AV TURİZMİNE İLİŞKİN SORU ÖNERGESİ

Soru: 1 Bakanlığınızca hazırlanarak tarafımıza gönderilen her ile ait turizm potansiyeli envanterleri taslağının Samsun'la ilgili kısmının Av Turizmi ve Olta Balıkçılığı bölümünde geçen "İklimi ve bitki örtüsü yabani hayvan barındırmaya uygun olduğu için ilde bol ve çeşitli av hayvanları bulunmaktadır" şeklindeki cümlenin gerçekleri ifade ettiğine inanıyor musunuz?

Cevap:1 Samsun bölgesinde;

Samsun-Vezirköprü- Karanar Sülün Yerleştirme Sahası,
Samsun- Bafra- Kızılırmak Deltası Çernek Gölü Yaban Hayatı Koruma Sahası,
Samsun-Terme- Gölardı Yaban Hayatı Koruma Sahası,
Samsun-Bafra- Göltepe- Eldavut- Çelikler- Azzayi- Karesteci- Akgünay ve Hasarlık köyleri arasında kalan Gökçeağaç Yaban Hayatı Koruma Sahası
Samsun- Terme- Simenlik Gölü Yaban Hayatı Koruma Sahası gibi bölgede Orman Bakanlığı tarafından tesis edilen pek çok yaban hayatının korunmasına ve geliştirilmesine yönelik alanların bulunması ve söz konusu envanterin hazırlandığı dönemdeki yerel bilgilerin bu yönde olduğu ve yörede bilinçsizce avlanıldığı bilinmektedir.

Ancak son 10 yıldaki gelişmeler çevre korumaya yönelik tedbirleri de arttırmıştır ki, Doğal Hayatı Koruma Derneği tarafından yürütülen Kızılırmak Deltası Projesi en önemlilerinden birisidir.

Delta, Karadeniz kıyısında kuş gölleri ve su kuşları yönünden yaşamsal öneme sahip A sınıfı bir sulak alandır. Ülkemizin ekolojik yönden en bol gıdalı (eutrophic) sulak alanlarından birisidir. Deltada bugüne kadar yapılan gözlemler sonucu 308 kuş türü tespit edilmiştir. Bu kuşlardan 98 türün ise deltada ürediği bilinmektedir. (Kaynak- Türkiye'nin Kuş Cennetleri kitapçığı, Çevre Bakanlığı Çevre Koruma Genel Müdürlüğü yayını) Ayrıca Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Sulak Alanların Korunmasına Yönelik Ramsar Sözleşmesi gereği ülkemizde 9 adet koruma altında olan sulak alanlardan birisi de Kızılırmak Deltasıdır.

Bakanlığımız yukarıda belirtilen Ramsar Sözleşmesi dahil, çevre korumaya yönelik ülkemizin taraf olduğu Bern, Rio, Biyoçeşitlilik Sözleşmesi gibi benzeri pek çok uluslararası anlaşmaları da takip etmektedir.

Bakanlığımızın turizm politikası, ekonomik verimliliğin ekolojik verimlilik paralelinde sağlanmasına yöneliktir.

1994 yılında hazırlanan (ve yeniden gözden geçirilmekte olan) ve ilin turizm potansiyeli ve turizm gelişimine yönelik bilgilerini içeren envanterdeki verilerin, bölgede yaban hayatını korumaya yönelik sahaların bulunması nedeniyle, soruda bahsedilen ifadenin amacı dışında anlaşılmasına neden olmuştur.

Ayrıca av turizmine yönelik faaliyetler Orman Bakanlığı (Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü) tarafından hazırlanan ve her yıl yenilenen (hangi hayvanların, hangi mevsimde ve hangi avlaklarda avlanacağını belirleyen) "Merkez Av Komisyonu Kararları" uyarınca gerçekleşir.

Bu faaliyetler gerçekleştirilirken A Sınıf bir seyahat acentasından hizmet satın almak mutlak zorunluluktur.

Soru: 2 İnanıyorsanız bu iddianın dayanağı nedir?

Cevap: 2 Bölgenin iklim özellikleri ile bitki örtüsü ve yaban hayatının zenginliği Orman Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, ilgili üniversiteler ve bölgede çalışan çevreye yönelik gönüllü kuruluşların bölgede yaptığı bilimsel araştırmalardan anlaşılmaktadır. Koruma statüleri, uluslararası sulak alan, vb. olgular mevcut durumu yansıtır niteliktedir.

Soru: 3 Bölgede bu konuda herhangi bir envanter çalışması yapılmış mıdır?

Cevap: 3 Bölgede av turizmine yönelik bir envanter çalışması yapılması Bakanlığımızın görevleri arasında değildir. İlgili araştırmayı yapacak kuruluş Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü'dür. İhtiyaç halinde bu bilgilere adı geçen birimlerden ulaşılmaktadır.

Soru: 4 Bu hayvanların sayı ve çeşitleri hakkında Bakanlık olarak ne tür bilgilere sahipsiniz?

Cevap: 4 Ülkemizde henüz doğal kaynak envanterinin tamamlanmadığı bilinmekle birlikte, yaban hayatı populasyonuna yönelik veriler yukarıda da bahsedildiği üzere Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü'nden elde edilmektedir. Her yıl yayınlandığı belirtilen Merkez Av Komisyonu Kararlarında korunan türler, belirli sürede avlanmasına izin verilen türler ve bunların bölgeleri listeler halinde belirtilmiştir. Bakanlığımız dahil resmi ve özel kuruluşların bir çoğu mevcut bilgilere bu yolla ulaşmaktadır.

Soru: 5 Buna benzer ifadeler diğer iller için de kullanılmış mıdır?

Cevap: 5 Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü verilerine göre ve ilgili bölgede yerel bilgilerin öngörülerine göre kullanılmıştır.

Soru: 6 Türkiye genelinde av hayvanlarını bol ve çeşitli olduğu kanaatinde misiniz?

Cevap: 6 Türkiye genelinde; av hayvanları ve diğer bitki ve hayvan türlerinin bol ve çeşitli olduğunu söylemek rasyonel değildir. Ancak şu da bilinen bir gerçektir ki. Türkiye Biyolojik Çeşitlilik açısından Avrupa Ülkelerinin tamamından daha zengin bir potansiyele sahiptir. Avrupa'nın tamamında bitki türü sayısı 12.000 civarında iken Türkiye'de bu sayı 9.000 civarındadır. Türkiye endemik (dünyada yalnız herhangi bir bölgede yetişen türler) açısından da dikkat çeken ülkelerden birisidir. 9000 türün yaklaşık 3000 tanesi endemik olup bütün Avrupa ülkelerinin endemik türlerinin sayısı 2500 kadardır. Ülkemizdeki memeli türleri 132 tür olup, bunlardan 52 türü koruma altındadır. Belirlenen kuş türleri sayısı 454 tür olup bunlardan 419 türü koruma altındadır. Yukarıdaki rakamlardan da anlaşılacağı üzere çok az türün avlanmasına populasyonun durumuna göre izin verilmektedir. İlgili üniversiteler ve araştırma kuruluşlarının yaptığı çalışmalar bilinmekle birlikte, ülkemizin doğal kaynak envanterinin tamamlanmamış olması da potansiyelle ilgili sağlıklı bilgiye ulaşılamamasına neden olmaktadır.

Soru : 7 Batılı ülkelerle mukayese edildiğinde özelde Samsun'da genelde ise ülkemizdeki av hayvanlarının sayısı ve hayatlarını sürdürdükleri ortamlarının korunup geliştirilmesi hakkındaki görüşünüz nedir?

Cevap: 7 Av hayvanlarının hayatlarını sürdürdükleri ortamların korunup geliştirilmesine yönelik faaliyetler Orman bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Son

Ulusal Ormancılık programının hazırlanmasında da bu konuya geniş yer verilmiş olup, bu tür çalışmaların hızlı ve daha sağlıklı yürüyeceği düşünülmektedir.

Soru: 8 Batılı ülkelerde av hayvanlarının turizmi teşvik edici bir unsur gibi gösterildiğini ve avlanmalarının teşvik edildiğine tanık oldunuz mu?

Avcı turistin dünyanın her yerinde zengin turist olduğundan yola çıkarak, yeni "Kara Avcılığı Yasa Tasarısı" nın yasalaşması halinde özel avlakların da oluşmasından sonra bu konuda daha ciddi gelişmeler olabilecektir. 2001-2002 yılı Merkez Av Komisyonu Kararlarında bir yaban keçisi avının sonucunda Orman Bakanlığına 1500 amerikan doları, köy tüzel kişiliğine 500 amerikan doları bedel ödemek durumundadır. Av turizmi yapılan bölgelerde yerel halkın, maddi açıdan desteklenmesi yönünde köy tüzel kişiliğine aktarılan bedellerin oldukça destekleyici olduğu ve ayrıca köylünün av hayvanlarını korumaya daha istekli oldukları gözlemlenmiştir. Bize en yakın ülkeler olan Bulgaristan, Rusya ve Macaristan gibi ülkelerin av turizmine yönelik faaliyetlerde büyük pay sahibi olduğu bilinmektedir.

Soru: 9 Bakanlığınız av hayvanlarının bol ve çeşitli olmasını av turizminin dolayısıyla da turizmin gelişimi için etkin bir faktör olarak görerek turizm uğruna bu hayvanların katlini teşvik etme gibi bir anlayışa sahip ise; bu anlayıştan bir an önce vazgeçilerek, av hayvanlarını ve yabani hayatı koruyup geliştirerek ülke turizmine çağdaş bir anlayışla katkıda bulunulması mümkün olabilir mi?

Cevap: 9 Bakanlığımızın özünde turizme özelde ise av turizmine bakışı, ekonomik ve ekolojik verimliliği beraberinde taşıyan, sermayesi doğal kaynak olan bu tür faaliyetlerde olabildiğince korumacı olmaktır.

Ülkemizin sahip olduğu potansiyelin değerlendirilebilmesi için öncelikle av hayvanlarının sayılarının sürekliliğini sağlayıcı koruma, bakım ve üremeye engel zararlılarla mücadele gibi tüm önlemlerin alınması ve avlaklarda bulunan avların yıllık artan miktarlarının avlanmasına izin verilmesi gerekli görülmekte ve bu koşullarda av turizmini bölge ve ülke turizmine olumlu katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Yukarıda da pek çok kez bahsedildiği gibi bu tür faaliyetler Orman Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Soru: 10 Bakanlık olarak ülkenin sahip olduğu av hayvanlarının sayısının artırılması ve yaban hayatının gelişimi için ne tür çalışmalar yapılmıştır?

Cevap: 10 Av hayvanlarının sayısının artırılması ve yaban hayatının geliştirilmesi yönündeki çalışmaları Orman Bakanlığı yürütmekte olup, Turizm Bakanlığı av turizmi faaliyetleriyle uğraşan seyahat acentalarını kontrol etmektedir. Bu nedenle adı geçen bakanlıkla iletişim halinde bulunulmakta olup, Bakanlığımız Merkez Av Komisyonunun gözlemci üyesidir.